30 420 Emancipatiebeleid

Verslag van een schriftelijk overleg

Vastgesteld d.d. …

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de staatssecretaris d.d. 24 september 2026 inzake de ontwerpregeling gender- en lhbtiq+-gelijkheid 2027-2032 (Kamerstuk 30 420, nr. 454). Bij brief van ... heeft de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap deze beantwoord. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie
Hamstra

Griffier van de commissie
Verhoev

Inhoud

I Vragen en opmerkingen uit de fracties
- **Inbreng van de leden van de D66-fractie**
- **Inbreng van de leden van de VVD-fractie**
- **Inbreng van de leden van de PRO-fractie**
- **Inbreng van de leden van de PVV-fractie**
- **Inbreng van de leden van de JA21-fractie**
- **Inbreng van de leden van de BBB-fractie**
- **Inbreng van de leden van de Partij voor de Dieren-fractie**

II Reactie van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

Inbreng van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de ontwerpregeling gender- en lhbtiq+-gelijkheid 2027–2032. Iedereen moet zichzelf kunnen zijn, gelijke kansen krijgen en veilig over straat kunnen. Dat is voor deze leden een belangrijk uitgangspunt. Maatschappelijke organisaties spelen hierin een onmisbare rol. Deze leden zijn dan ook positief dat de staatssecretaris hun werk de komende jaren blijft ondersteunen.

De leden van de D66-fractie zien dat de regeling vraagt om monitoring en evaluatie van de resultaten. Hoe zorgt de staatssecretaris ervoor dat daarbij niet alleen wordt gekeken naar

uitgevoerde activiteiten, maar ook naar de ervaringen van vrouwen en lhbtiq+-personen zelf? Wordt bijvoorbeeld onderzocht of zij zich daadwerkelijk veiliger voelen en minder discriminatie ervaren?

De leden van de D66-fractie zijn positief over de extra aandacht voor lhbtiq+-veiligheid. Hiervoor is samenwerking nodig tussen maatschappelijke organisaties, overheden, scholen, zorginstellingen en bedrijven. Hoe wordt ervoor gezorgd dat de kennis en ervaring van maatschappelijke organisaties ook daadwerkelijk leidt tot betere zorg, een veiliger schoolklimaat en minder discriminatie? Hoe zorgt de staatssecretaris ervoor dat organisaties de plannen voor het voortzetten van succesvolle activiteiten na afloop van de subsidieperiode ook daadwerkelijk kunnen uitvoeren?

De leden van de D66-fractie lezen dat €70.000 wordt gereserveerd voor onderzoek naar desinformatie en anti-gender- en anti-lhbtiq+-campagnes in Nederland. Deze leden vragen de staatssecretaris of dit onderzoek zich ook zal richten op de organisaties en internationale netwerken achter deze campagnes, hun financieringsbronnen, eventuele buitenlandse beïnvloeding en de strategieën waarmee zij het publieke debat proberen te beïnvloeden. Zij vragen of ook wordt gekeken welke stappen in de praktijk kunnen worden ondernomen om desinformatie en buitenlandse beïnvloeding op dit thema tegen te gaan.

Daarnaast vragen de leden van de D66-fractie hoe ervoor wordt gezorgd dat organisaties in het Caribisch deel van het Koninkrijk voldoende toegang hebben tot de regeling. Hoe zorgt de staatssecretaris ervoor dat de voorwaarden aansluiten bij de lokale situatie en dat organisaties op de verschillende eilanden hun eigen behoeften en oplossingen kunnen inbrengen?

Tot slot vinden de leden van de D66-fractie het belangrijk dat succesvolle initiatieven niet na enkele jaren verdwijnen. Emancipatie vraagt om een lange adem. Deze leden vinden het belangrijk dat succesvolle projecten kunnen worden voortgezet, ook als de subsidie afloopt. Hoe zorgt de staatssecretaris ervoor dat de kennis en resultaten behouden blijven? Daarnaast vragen deze leden of de eis dat organisaties minimaal 10% van hun inkomsten uit andere bronnen halen, haalbaar is voor kleinere organisaties. Hoe wordt voorkomen dat goede initiatieven hierdoor in de knel komen?

De leden van de D66-fractie zien deze regeling als een belangrijke kans om verder te werken aan een vrijer en veiliger Nederland, waarin iedereen zichzelf kan zijn.

Inbreng van de leden van de VVD-fractie
De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de ontwerpregeling gender- en lhbtiq+-gelijkheid 2027-2032 en hebben nog enkele vragen.

De leden van de VVD-fractie lezen dat er €270.000 wordt gealloceerd voor het bevorderen van lhbtiq+-acceptatie onder jongeren. Welke jongeren worden op welke manier met deze subsidie bereikt? Bereikt deze subsidiecategorie de specifieke groepen waar de acceptatie het laagst is, zoals jongeren die in hun omgeving te maken hebben met afwijzing van

homoseksualiteit? Deze leden hechten eraan dat de gesubsidieerde activiteiten niet vooral jongeren bereiken die al een hoge mate van acceptatie hebben voor homoseksualiteit.

De leden van de VVD-fractie hechten grote waarde aan een krachtige aanpak van geweld tegen lhbtiq+-personen. Ten aanzien van de versterkte aanpak lhbtiq+-veiligheid lezen deze leden over het toevoegen van een nieuwe subsidiecategorie, waarbij partners uit het maatschappelijk middenveld kennis en expertise uit gaan wisselen. Zij vragen de staatssecretaris nader te duiden hoe deze expertise-uitwisseling bijdraagt aan versterking van de lhbtiq+-veiligheid. Welke concrete veiligheidsproblemen moeten dit soort nieuwe samenwerkingsverbanden op gaan lossen en welke meetbare resultaten worden aan de subsidieverstrekking verbonden?

De leden van de VVD-fractie lezen dat 1 miljoen euro aan subsidie voor deze nieuwe categorie is gealloceerd. Kan de staatssecretaris nader toelichten waar dit bedrag op is gebaseerd? Valt deze subsidiecategorie onder het thema ‘het vergroten van de veiligheid bij instanties’? Zo ja, kan de staatssecretaris middels een tabel met concrete bedragen verduidelijken hoeveel subsidie er voor de andere vier thema’s binnen ‘versterkte aanpak lhbtiq+-veiligheid’ zijn gealloceerd en hoe deze in verhouding staan tot elkaar? Is de staatssecretaris van mening dat de volgorde van de thema’s binnen de versterkte aanpak ook gezien kan worden als een prioriteringskader waarop moet worden geacteerd? Deze leden vragen de staatssecretaris ook nader toe te lichten hoe deze nieuwe subsidiecategorie aansluit op de reeds bestaande inzet van gemeenten maar ook van de politie, bijvoorbeeld via Roze in Blauw.

Voorts zijn de leden van de VVD-fractie benieuwd naar de concrete subsidies die worden uitgegeven aan het thema ‘vergroten van de veiligheid van lhbtiq+-personen in de publieke ruimte’. Kan de staatssecretaris toelichten welke middelen hiervoor zijn vrijgemaakt binnen deze ontwerpregeling? Is binnen deze ontwerpregeling ruimte opgenomen voor aanvragen die zien op het onderzoeken van de oorzaken van geweld tegen lhbtiq+-personen?

Tot slot zijn de leden van de VVD-fractie benieuwd naar de kwalitatieve en kwantitatieve toetsingscriteria voor het beoordelen van de doeltreffendheid van bepaalde subsidies. Op welke manier waarborgt de staatssecretaris binnen de ontwerpregeling dat gegeven subsidies achteraf kunnen worden getoetst op behaald resultaat, doeltreffendheid en effectiviteit? Deze leden lezen in de midtermevaluatie dat een betere onderbouwing van effectiviteit wenselijk is. Hoe gaat de staatssecretaris dit overnemen? Zij hebben daarnaast vernomen dat enkele stakeholders hebben aangegeven dat een ‘contextspecifieke benadering’ van aanvragen nodig is. Deze leden achten dit onwenselijk aangezien dit niet samengaat met het hanteren van een gelijk speelveld. Kan de staatssecretaris toelichten hoe zij is omgegaan met dit advies?

Inbreng van de leden van de PRO-fractie

De leden van de PRO-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de subsidieregeling gender- en lhbtiq+-gelijkheid 2027-2032. Deze leden zijn zeer bezorgd over de trend die het recente Trimbos-onderzoek benadrukt: de acceptatie van homoseksualiteit

onder Nederlandse jongeren neemt af. Zij zijn blij om te zien dat de staatssecretaris deze zorgelijke trend herkent en beleid ontwikkelt om deze tegen te gaan. Zij hebben nog een aantal vragen over de invulling van de subsidieregeling.

De leden van de PRO-fractie lezen dat de staatssecretaris kiest voor acht verschillende allianties met daarnaast projectsubsidies. Deze leden vragen zich af of dit niet zal leiden tot versplintering. Zou het niet effectiever zijn om bijvoorbeeld voor zes grotere allianties te gaan, waarvan in ieder geval één robuuste alliantie voor lhbti+ en één voor vrouwenemancipatie? Dat zou kunnen leiden tot brede, actieve allianties met meer expertise en een groter netwerk. Hoe denkt de staatssecretaris hierover?

Tevens lezen de leden van de PRO-fractie in de regeling dat een van de speerpunten van de alliantiesubsidie ‘het offline en online bevorderen van emancipatie in meer gesloten gemeenschappen’ is. Deze leden kijken positief naar het betrekken van dit doel bij de regeling, aangezien uit onderzoek blijkt dat binnen sommige gesloten gemeenschappen emancipatie en daarmee sociale veiligheid nog achterblijft. Tegelijkertijd is onder meer uit onderzoek van Nieuwsuur bekend dat lhbti-organisaties die voorlichting geven binnen sommige van deze gemeenschappen een invulling geven aan emancipatie en gelijkwaardigheid die wat deze leden betreft ontoereikend is. Denk hierbij aan het adagium: ‘je mag wel homoseksueel zijn, maar het praktiseren ervan is een zonde’. Hoe garandeert de staatssecretaris dat bij het verwezenlijken van dit alliantiesubsidie-doel de juiste balans wordt gevonden tussen gerichte emancipatie die aansluit bij de gesloten gemeenschap enerzijds en het verbeteren van de daadwerkelijke gelijkwaardigheid en veiligheid van lhbti-personen anderzijds? Kan de staatssecretaris deze leden garanderen dat de subsidie niet terechtkomt bij een organisatie die weliswaar aansluiting vindt bij een gesloten gemeenschap, maar niet voldoet aan de eisen die we behoren te stellen aan het bevorderen van de gelijkwaardigheid en veiligheid van lhbti-personen?

In de regeling lezen de leden van de PRO-fractie dat de allianties beter worden ingekaderd om te zorgen dat ze als aanvragers van de alliantiesubsidie zo goed mogelijk kunnen aansluiten bij het beleidskader en de beleidstheorie van het ministerie van OCW. Deze leden vinden het belangrijk dat bij de totstandkoming van het beleid wordt geluisterd naar de wensen van vrouwen en lhbti+-personen zelf. Kan de staatssecretaris garanderen dat de input van de vrouwen- en lhbtiq+-gemeenschap wordt meegenomen bij de vorming van het beleid, de beleidstheorie en de subsidieregeling? Hoe beoogt de staatssecretaris deze samenwerking vorm te geven?

De leden van de PRO-fractie lezen dat er een aparte subsidieregeling komt voor het garanderen van de veiligheid van lhbti-personen, waarin specifiek middelen beschikbaar zijn gesteld voor onderzoek naar anti-gender- en anti-lhbti+-campagnes in Nederland. Deze leden zouden graag van de staatssecretaris vernemen hoe de kennis die voortvloeit uit dit onderzoek gericht wordt teruggekoppeld aan zowel het ministerie van OCW als aan de verschillende gesubsidieerde organisaties die zich bezighouden met de veiligheid van lhbti-personen en vrouwen. Deze leden vinden het belangrijk dat alle organisaties die actief zijn op het gebied

van emancipatie over de meest recente kennis van de online invloed van de anti-genderbeweging beschikken. Kan de staatssecretaris inzicht geven in de wijze waarop de resultaten van gesubsidieerde onderzoeken worden gedeeld met de organisaties?

Tot slot merken de leden van de PRO-fractie op dat het kabinet zich in het coalitieakkoord heeft gecommitteerd aan het Regenboogakkoord, waarin is afgesproken dat er een ‘ambitieus emancipatiebeleid’ wordt gevoerd. Na het verschijnen van verschillende rapporten over onder meer de dalende homoacceptatie en de toenemende acceptatie van het slaan van een vrouw lijken deze investeringen in emancipatiebeleid alleen maar aan relevantie toe te nemen. Hoe vertaalt de staatssecretaris deze grote ambities concreet in het subsidiebeleid? Acht zij de jaarlijks beschikbare middelen toereikend om de eigen ambities waar te maken? Kan, het liefst in een tabel, inzichtelijk worden gemaakt hoe de middelen die dit kabinet uittrekt zich verhouden tot de middelen die vorige kabinet(ten) uittrokken? Komen alle extra middelen volledig ten goede aan gender- en lhbti-gelijkheid en hoe verhoudt zich dit tot de in augustus door de premier aangekondigde 35 miljoen extra investeringen in de veiligheid van lhbti-personen?

Inbreng van de leden van de PVV-fractie
De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de staatssecretaris van 24 september 2026, de bijbehorende ontwerpregeling gender- en lhbtiq+-gelijkheid 2027-2032 en de beslisnota. Deze leden hebben de volgende vragen.

De huidige subsidieregeling vervalt per 1 januari 2027. De staatssecretaris stelt een nieuwe vijfjarige regeling voor om zo met financiële ondersteuning aan maatschappelijke organisaties bij te dragen aan initiatieven en samenwerkingen die de gelijkwaardigheid van vrouwen en lhbtiq+-personen bevorderen. In de beslisnota wordt daarnaast een alliantiesubsidie voorgesteld als onderdeel van een versterkte aanpak lhbtiq+-veiligheid, met een claim van 1 miljoen euro voor drie opeenvolgende jaren.

De acceptatie van homoseksualiteit onder jongeren is in enkele jaren dramatisch gedaald; in meerdere regio’s van ongeveer 70 procent naar 50 procent. Dat is geen toeval. Het is het voorspelbare gevolg van jarenlange massa-immigratie uit culturen waarin vrouwenrechten, homoseksualiteit en gelijkwaardigheid ondergeschikt zijn aan een intolerante ideologie. Terwijl dit kabinet miljoenen blijft pompen in Regenboogsteden, Veilige Steden en bewustwordingscampagnes, worden de echte oorzaken zorgvuldig vermeden. Falende integratie en de import van opvattingen die haaks staan op Nederlandse normen en waarden worden niet aangepakt. Ondanks al die miljoenen worden de problemen niet kleiner, maar groter.

Welke concrete, meetbare resultaten heeft de regeling 2022-2027 opgeleverd? Graag een overzicht per jaar van de verstrekte subsidies, de ontvangers en de gerealiseerde effecten op veiligheid en gelijkwaardigheid. Hoeveel geld is de afgelopen vijf jaar uitgegeven aan de huidige regeling en aan vergelijkbare projecten, en wat is het aantoonbare effect op de veiligheid van vrouwen en homoseksuelen op straat, op school en in de wijk? Op welke

specifieke cijfers en onderzoeken baseert de staatssecretaris de stelling dat gelijkwaardigheid ‘niet overal in de samenleving effectief is’? Graag de bronnen en de kerncijfers. Hoeveel geld is er in totaal gereserveerd voor de nieuwe regeling 2027-2032? Welke criteria hanteert de staatssecretaris bij de selectie van organisaties en hoe wordt een gelijk speelveld geborgd zodat niet steeds dezelfde clubs de subsidies ontvangen?
Welke lessen uit de afgelopen periode zijn daadwerkelijk verwerkt in de nieuwe regeling, en welke concrete aanpassingen zijn daaruit voortgekomen? Hoe wordt voorkomen dat subsidies terechtkomen bij projecten zonder aantoonbaar resultaat en welke sancties of terugvorderingsmogelijkheden zijn opgenomen als de doelen niet worden gehaald?
Is de staatssecretaris bereid de Kamer jaarlijks te informeren over de besteding, de ontvangers en de meetbare effecten van deze regeling? Zo nee, waarom niet? Waarom wordt gekozen voor voortzetting van financiële ondersteuning aan maatschappelijke organisaties in plaats van een evaluatie die eerst aantoont dat de vorige regeling effectief was?
Welke afspraken zijn gemaakt over de alliantiesubsidie van 1 miljoen euro en hoe wordt geborgd dat dit samenwerkingsverband concrete veiligheidsverbeteringen oplevert in plaats van alleen overleg en rapportages?

De leden van de PVV-fractie wachten de antwoorden af.

Inbreng van de leden van de JA21-fractie
De leden van de JA21-fractie hebben kennisgenomen van de ontwerpregeling gender- en lhbtiq+-gelijkheid 2027-2032. Deze leden hebben de volgende vragen.

Noodzaak, effectiviteit en financiële onderbouwing
De leden van de JA21-fractie vragen welke aantoonbare verbeteringen de bestaande subsidieregeling heeft opgeleverd voor de veiligheid, rechtspositie en maatschappelijke participatie van vrouwen en lhbtiq+-personen. Kan de staatssecretaris onderscheid maken tussen uitgevoerde activiteiten, bereikte personen en daadwerkelijk vastgestelde maatschappelijke effecten? Welke interventies zijn aantoonbaar effectief gebleken, welke onvoldoende en welke worden daarom niet voortgezet? Welke alternatieven voor voortzetting van de subsidieregeling zijn onderzocht?

Normverandering, keuzevrijheid en inhoudelijke afbakening
De leden van de JA21-fractie lezen dat normverandering, het tegengaan van stereotype denkbeelden en het opheffen van schadelijke normen belangrijke onderdelen van de regeling zijn. Wie bepaalt welke normen schadelijk zijn en aan welke objectieve criteria wordt dat getoetst? Hoe wordt onderscheid gemaakt tussen discriminatie of uitsluiting enerzijds en rechtmatige verschillen in overtuiging, levensbeschouwing en persoonlijke voorkeur anderzijds?

De leden van de JA21-fractie vragen hoe wordt gewaarborgd dat gesubsidieerde activiteiten de keuzevrijheid van burgers respecteren, ook wanneer zij kiezen voor een traditionele rolverdeling binnen hun gezin. Kan de staatssecretaris bevestigen dat een vrijwillige keuze

voor deeltijdwerk, zorgtaken of een traditioneel gezinsleven niet op zichzelf wordt aangemerkt als een schadelijke norm die met overheidssubsidie moet worden veranderd?

De toelichting stelt dat normen en stereotype denkbeelden de grondoorzaak zijn van de problemen waarop het emancipatiebeleid zich richt. Op welke empirische onderbouwing berust deze brede conclusie? Hoe worden andere verklaringen, zoals sociaal-economische omstandigheden, religieuze opvattingen, culturele factoren en tekortschietende handhaving, meegewogen?

Intersectionaliteit en gelijke toegang tot subsidies
De leden van de JA21-fractie vragen hoe wordt voorkomen dat instemming met een bepaalde maatschappelijke of ideologische benadering feitelijk een voorwaarde wordt voor subsidieverlening. Kunnen organisaties die gelijke behandeling en veiligheid bevorderen, maar kritisch staan tegenover onderdelen van de gehanteerde beleidstheorie, op gelijke voet meedingen? Hoe worden beoordelaars geselecteerd en hoe worden onafhankelijkheid en het voorkomen van belangenverstrengeling gewaarborgd?

Veiligheid en gesloten gemeenschappen
De leden van de JA21-fractie onderschrijven het belang van bescherming tegen geweld en intimidatie. Deze leden vragen waarom de afzonderlijke veiligheidssubsidie vooral wordt gericht op veiligheid binnen en tijdens de interactie met instanties. Hoe sluit deze inzet aan op bedreiging, straatintimidatie, geweld en het vermijden van bepaalde buurten of openbare gelegenheden? Welke afstemming vindt plaats met de minister van Justitie en Veiligheid, politie en gemeenten? (2026D46083, p. 5, 29 en 39, artikel 3.1 en de toelichting daarop.)

Een van de speerpunten betreft emancipatie in meer gesloten gemeenschappen. Welke gemeenschappen worden hiermee bedoeld en op welke gegevens wordt de selectie gebaseerd? Hoe wordt verzekerd dat projecten ook vrouwen en homoseksuelen bereiken die binnen hun familie of gemeenschap onder druk staan? Worden religieus en cultureel gemotiveerde afwijzing, waaronder binnen orthodox-islamitische gemeenschappen, expliciet betrokken bij de probleemanalyse wanneer onderzoeksgegevens daartoe aanleiding geven? Hoe wordt voorkomen dat moeilijk bereikbare groepen buiten beeld blijven terwijl subsidie vooral terechtkomt bij organisaties en deelnemers die al goed bereikbaar zijn? (2026D46083, p. 2 en 34-35, artikel 2.1, eerste lid, onderdeel f, en de toelichting daarop.)

Allianties, subsidieafhankelijkheid en belangenbehartiging
De leden van de JA21-fractie vragen waarom is gekozen voor precies acht allianties met een subsidie van ten minste 2,5 miljoen euro per alliantie voor vijf jaar. Hoe wordt voorkomen dat gevestigde subsidieontvangers door de ervaringseisen en de nadruk op eerdere prestaties een structurele voorsprong krijgen op nieuwe organisaties?

De leden van de JA21-fractie zien dat de eis dat organisaties ten minste tien procent van hun inkomsten uit andere bronnen dan subsidies van de staatssecretaris verkrijgen, kan worden versoepeld. Tellen subsidies van andere ministeries, gemeenten en provincies mee als

dergelijke andere inkomsten? Zo ja, hoe draagt deze eis dan bij aan het verminderen van afhankelijkheid van publieke middelen? In welke bijzondere situaties kan een lager percentage worden toegestaan?

Inbreng van de leden van de BBB-fractie
De leden van de BBB-fractie hebben kennisgenomen van de ontwerpregeling Subsidieregeling gender- en lhbtiq+-gelijkheid 2027-2032 en de daarbij behorende stukken. Deze leden vinden dat iedereen in Nederland veilig moet kunnen leven en gelijk behandeld moet worden. Tegelijkertijd vinden zij dat subsidiegeld zorgvuldig moet worden besteed, dat de overheid terughoudend moet zijn met maatschappelijke beïnvloeding en dat publieke middelen aantoonbaar moeten bijdragen aan concrete maatschappelijke resultaten.

De leden van de BBB-fractie lezen dat de huidige subsidieregeling wordt voortgezet omdat inzet van de Rijksoverheid volgens de staatssecretaris nodig blijft. Deze leden vragen de staatssecretaris concreet uiteen te zetten welke meetbare resultaten met de huidige regeling zijn bereikt en welke maatschappelijke verbeteringen zonder deze subsidieregeling niet zouden zijn gerealiseerd.

De leden van de BBB-fractie lezen daarnaast dat uit evaluaties blijkt dat de allianties als ‘relatief doelmatig’ worden beschouwd, terwijl tegelijkertijd wordt aangegeven dat harde conclusies over de effectiviteit lastig zijn vast te stellen. Kan de staatssecretaris nader toelichten hoe zij in dat licht tot de conclusie komt dat voortzetting van deze subsidieconstructie gerechtvaardigd is?

De leden van de BBB-fractie constateren dat zowel evaluaties van de emancipatie-allianties als recente evaluaties van de Regenboogsteden laten zien dat het moeilijk blijft om de daadwerkelijke maatschappelijke effecten van beleid op het gebied van acceptatie en veiligheid vast te stellen. Deze leden vragen waarom het kabinet kiest voor voortzetting en uitbreiding van subsidie-instrumenten waarvan de effectiviteit volgens de beschikbare evaluaties slechts beperkt aantoonbaar is. Welke objectieve resultaten moeten over vijf jaar bereikt zijn om deze regeling als succesvol te kunnen bestempelen?

De leden van de BBB-fractie constateren dat acht allianties voor een periode van vijf jaar subsidie kunnen ontvangen en dat deze subsidies kunnen oplopen tot miljoenen euro's per alliantie. Deze leden vragen hoe wordt voorkomen dat opnieuw voornamelijk een beperkte groep reeds gevestigde organisaties voor langere tijd afhankelijk wordt van overheidssubsidies.

De leden van de BBB-fractie vragen tevens hoeveel organisaties in de huidige subsidieperiode meer dan 1 miljoen euro aan subsidie hebben ontvangen en hoeveel van deze organisaties naar verwachting ook onder de nieuwe regeling in aanmerking kunnen komen voor financiering.

De leden van de BBB-fractie lezen verder dat gesubsidieerde organisaties onder meer een rol kunnen vervullen bij agendering, vertegenwoordiging, beleidsadvies en beïnvloeding van maatschappelijke normen. Kan de staatssecretaris aangeven hoe wordt gewaarborgd dat belastinggeld niet wordt ingezet voor politieke of ideologische lobbyactiviteiten richting overheden en volksvertegenwoordigers?

De leden van de BBB-fractie lezen dat subsidieaanvragen onder meer worden beoordeeld op thema's als normverandering, gendertransformatieve benaderingen, intersectionaliteit, empathie en het tegengaan van stereotype denkbeelden. Deze leden vragen de staatssecretaris hoe dergelijke begrippen objectief kunnen worden beoordeeld en welke concrete, toetsbare criteria hierbij worden gehanteerd.

De leden van de BBB-fractie vragen voorts wie bepaalt wat in de praktijk moet worden verstaan onder een ‘schadelijke norm’ of een ‘stereotiep denkbeeld’. Op basis van welke objectieve maatstaven gebeurt dit?

De leden van de BBB-fractie vragen daarnaast waarom het begrip intersectionaliteit zo nadrukkelijk terugkomt in de beoordelingskaders van de regeling. Welke toegevoegde waarde heeft dit begrip volgens de staatssecretaris voor het daadwerkelijk verbeteren van de positie van mensen in de praktijk?

De leden van de BBB-fractie lezen dat landelijke spreiding een beoordelingscriterium wordt. Deze leden onderschrijven het belang hiervan, maar vragen hoe wordt voorkomen dat middelen in de praktijk toch vooral terechtkomen bij organisaties die zijn gevestigd in de Randstad. Kan de staatssecretaris een overzicht verstrekken van de regionale verdeling van de subsidiegelden onder de huidige regeling? Kan daarbij specifiek worden aangegeven welk deel van de middelen terechtkwam buiten de vier grote steden?

De leden van de BBB-fractie vragen voorts hoe initiatieven vanuit kleinere gemeenten, dorpen en regio's daadwerkelijk een eerlijke kans krijgen ten opzichte van professionele subsidieorganisaties met uitgebreide aanvraagcapaciteit.

De leden van de BBB-fractie lezen dat uit de recente evaluatie van het programma Regenboogsteden blijkt dat het moeilijk blijft om vast te stellen of inwoners zich door het beleid daadwerkelijk veiliger voelen. Deze leden vragen welke lessen uit deze evaluatie zijn verwerkt in de voorliggende regeling.

De leden van de BBB-fractie lezen daarnaast dat het kabinet heeft aangekondigd twintig extra Regenboogsteden toe te willen voegen en daarvoor aanvullende middelen beschikbaar te stellen. Deze leden vragen hoe deze uitbreiding zich verhoudt tot de voorliggende subsidieregeling. Dreigt hierdoor geen overlap van subsidiestromen, projecten, uitvoeringsorganisaties en netwerken? Op welke wijze worden dubbelingen voorkomen?

De leden van de BBB-fractie constateren dat een meerderheid van de Kamer de afgelopen jaren kritisch is geweest op onderdelen van het transgenderbeleid. Deze leden vragen hoe de staatssecretaris ervoor zorgt dat gesubsidieerde organisaties niet alsnog beleid, normen of maatschappelijke veranderingen nastreven waarvoor geen democratisch draagvlak bestaat.

Tot slot vragen de leden van de BBB-fractie hoe de staatssecretaris de grens ziet tussen het bevorderen van gelijke behandeling door de overheid enerzijds en het actief sturen op maatschappelijke opvattingen en normen anderzijds. Welke terughoudendheid acht de staatssecretaris passend wanneer publieke middelen worden ingezet voor normverandering en bewustwordingsactiviteiten?

Inbreng van de leden van de Partij voor de Dieren-fractie
De leden van de Partij voor de Dieren-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de ontwerpregeling gender- en lhbtiq+-gelijkheid 2027–2032.Deze leden vinden het van groot belang dat maatschappelijke organisaties voldoende middelen en ruimte krijgen om zich in te zetten voor gender- en lhbtiq+-gelijkheid, emancipatie en veiligheid.

Risico van versplintering
De leden van de Partij voor de Dieren-fractie zijn positief over de ondersteuning van emancipatieorganisaties en de mogelijkheden voor projectsubsidies, waaronder voor Caribisch Nederland. Tegelijkertijd maken deze leden zich zorgen over het risico op versnippering van middelen en expertise. De ontwerpregeling voorziet in instellingssubsidies voor acht allianties, naast verschillende projectsubsidies.

Hoe voorkomt de staatssecretaris dat deze verdeling leidt tot versnippering en een verminderde slagkracht van maatschappelijke organisaties? Overweegt de staatssecretaris om bijvoorbeeld aan zes in plaats van acht allianties een instellingssubsidie te verstrekken, met daarbinnen ten minste één brede alliantie voor lhbtiq+-emancipatie en één brede alliantie voor vrouwenemancipatie, zodat verschillende vormen van expertise, ervaring en netwerken met elkaar worden verbonden? Zo nee, waarom niet?

De leden van de Partij voor de Dieren-fractie onderschrijven het belang van het thema lhbtiq+-veiligheid en zien dit ook als een relevant thema voor projectsubsidies. Kan de staatssecretaris toelichten waarom ervoor is gekozen hiervoor een afzonderlijke subsidiecategorie in te richten? Is overwogen om het thema lhbtiq+-veiligheid onder te brengen bij een bredere alliantie voor lhbtiq+-emancipatie en, zo nee, waarom niet?

Ambities en beschikbare middelen
De leden van de Partij voor de Dieren-fractie maken zich zorgen over de verhouding tussen de ambities van het emancipatiebeleid en de beschikbare financiële middelen. Het emancipatiebudget bedraagt al jaren ongeveer 20 miljoen euro per jaar, terwijl de uitdagingen op het gebied van gender- en lhbtiq+-gelijkheid, discriminatie en veiligheid groot zijn.

Is het kabinet bereid om het emancipatiebudget met minimaal 25 procent te verhogen, van ca. 20 naar 25 miljoen per jaar, om zo het hoofd te bieden aan de actuele uitdagingen op emancipatiegebied, om uitvoering te geven aan de ambities uit het Regenboogakkoord en het coalitieakkoord en om te voorkomen dat het scala aan alliantie- en projectsubsidies uit de subsidieregeling leidt tot versplintering en beperkte impact?

Betrokkenheid van maatschappelijke organisaties
De leden van de Partij voor de Dieren-fractie lezen dat de nieuwe regeling voorziet in meer sturing op allianties, zodat deze beter aansluiten bij het beleidskader en de beleidstheorie van het ministerie van OCW. Deze leden benadrukken het belang van het uitgangspunt ‘niets over ons zonder ons’. Maatschappelijke organisaties zijn niet alleen uitvoerders van emancipatiebeleid, maar leveren vanuit hun expertise, ervaringen en achterban ook een essentiële bijdrage aan de ontwikkeling ervan.

Bij de voorbereiding van de regeling is gebruikgemaakt van evaluaties en een uitvraag onder belanghebbenden. Kan de staatssecretaris toelichten op welke wijze de inbreng van maatschappelijke organisaties is verwerkt in de ontwerpregeling?

Hoe waarborgt de staatssecretaris dat allianties en maatschappelijke organisaties niet alleen worden ingekaderd om aan te sluiten bij het beleid van het ministerie, maar dat hun eigen inzichten en de wensen en behoeften van vrouwen en lhbtiq+-personen ook nadrukkelijk worden meegenomen bij de vorming van het beleid, de beleidstheorie en de subsidieregeling? Hoe wordt deze betrokkenheid gedurende de looptijd van de regeling gewaarborgd?

II Reactie van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap